

[Løje.]

fra Februar 1933, og de samme Ulemper, som har gjort sig gældende ved denne Lov, klæber derfor naturligvis ogsaa ved dette Lovforslag. Jeg skal imidlertid villigt erkende, at disse Ulemper — og her tænker jeg navnlig paa dem, der føles stærkt af de økonomisk svage Landmænd, der af Omstændighederne føres ind paa disse Veje — er vanskelige at komme helt udenom, naar man i det hele taget skal iværksætte en saadan Lovgivning. Jeg finder derfor, det vilde have været langt heldigere, hvis dette Spørgsmaal kunde have været ordnet uden Lovgivningens Hjælp. Jeg tænker navnlig paa dette, at den Saasæd, det gælder om — det gælder ikke i samme Grad Frø eller Kunstgødning, men navnlig Saasæd —, bliver fordyret paa en Maade, som i høj Grad vil ramme dem, der er tvunget til at benytte denne Lovgivning, altsaa Landmænd, der ikke kan skaffe sig den nødvendige Saasæd paa normal Maade, idet de tvinges til at købe den paa den Tid af Aaret, da Sæden normalt er forholdsvis dyr; den paagældende Sæd vil rimeligvis ogsaa af Hensyn til Kreditgivningen blive fordyret noget, medens Betalingstiden falder og maa falde umiddelbart efter Høsten, da Sædpriisen normalt er lav. Skylderen kan derfor komme i det Tilfælde, at han for at kunne betale maa sælge $1\frac{1}{2}$ —2 Tdr. Sæd for at faa betalt een Tønde Sæd af den, han købte paa den Tid, da Sæden var forholdsvis dyr. Dette er naturligvis en meget uheldig Omstændighed. Det er muligt, at Sæden ogsaa fordyres paa anden Maade ved, at der tages Renter af Beløbet, i enkelte Tilfælde vel endogsaa temmelig høje Renter, og hvis det er Tilfældet, burde man i hvert Fald søge at sikre sig mod, at saadant sker.

Jeg skal i denne Forbindelse henlede det høje Tings Opmærksomhed paa, at Spørgsmaalet kan løses paa en anden og bedre Maade og uden om Lovgivningsmagten, og det er i ret stor Udstrækning i Aaret 1933 blevet løst paa anden Maade paa den Egn, hvor jeg bor, nemlig paa Stevns. Landboforeningerne og Husmandsforeningerne har her et udmærket Samarbejde om mange økonomiske Spørgsmaal, et Samarbejde, der bl. a. ogsaa tager Sigte paa, som saa mange andre Steder, at fremskaffe værdifuld Saasæd gennem Fremavl. Ved en nærmere Samvirken mellem de nævnte Foreninger og de stedlige Andelsmejerier har vi i betydelig Udstrækning ordnet Spørgsmaalet med Saasæden for de vanskeligt stillede Landmænd baade inden for Husmandsstanden og inden for Gaardmands-

standen paa den Maade, at Landbo- og Husmandsforeningerne leverer Saasæden af Beholdningerne til de paagældende Landmænd, som ønsker det, og modtager Betalingen fra det Andelsmejeri, hvor vedkommende er Andelshaver, og det økonomiske Mellemværende, som opstaar mellem Andelsmejeriet og de Andelshavere, der er Tale om, ordnes paa den Maade, at Andelsmejeriet, efterhaanden som de paagældende Landmænd faar noget til gode hos det, lempeligt afvikler Forholdet. Det sker i Løbet af Sommeren, og Slutmellemværendet udlignes om Efteraaret, naar den normale halvårlige Efterbetaling fra Andelsmejerierne finder Sted. Denne Ordning har for den nævnte Egn's Vedkommende hidtil virket særdeles tilfredsstillende. Den fattige Mand, som har været henvist til at ty til denne Hjælp, har faaet en værdifuld Saasæd til en rimelig Pris og paa lempelige Betalingsvilkkaar, og Sælgerne har faaet deres Penge uden nogen egentlig Risiko. I en økonomisk vanskelig Tid har det naturligvis en meget stor og vidtrækkende Betydning, at vi gennem vore Sammenslutninger søger at støtte de økonomisk svage, og jeg synes, at en saadan Foranstaltning langt mere end mange Ord, som ofte bliver talt for døve Øren, kan medvirke til at styrke Fællesskabsfølelsen mellem de enkelte Landmænd.

Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag, idet jeg mener, at selv om saadanne Foranstaltninger som den, jeg har paapeget, kan gøre betydelig Nytte, vil der naturligvis være Tilfælde, hvor de ikke strækker til. Jeg vil dog samtidig udtale Ønsket om, at Loven maa blive anvendt saa lidt, som det overhovedet er muligt, og ikke anvendt i noget af de Tilfælde, hvor man kan finde andre og bedre Udveje. Jeg vil i Modsætning til den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre), mene, at en kort Udvalgsbehandling vil være ønskelig, da det er muligt, at der findes enkelte Ting i Lovforslaget, som helst bør rettes.

Viggo Hansen: Jeg vil mene, at denne Lov har været af meget stor Betydning for de Landmænd, som har maattet anvende den. Jeg tror, det er en af de Love, om hvilke man kan sige, at de kun har gjort Gavn. Ogsaa jeg mener, at der er enkelte Ting i Lovforslaget, som bør ændres, saasom de i § 4 nævnte Tidsfrister — eventuelt bør ogsaa § 6 ændres —, og da der nu fra anden Side er lyst efter en